

KLAGANDE

Mohammad Abdelhamid Badawi Ali, 700802
medborgare i Egypten

Ombud och offentligt biträde:

Advokat Maria Onaca
Kalendegatan 18
211 35 Malmö

MOTPART

Migrationsverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrättens i Skåne län, migrationsdomstolen, dom den 12 juni 2006 i
mål nr UM 571-06, se bilaga
(Migrationsverkets ärende nr 10-251112)

SAKEN

Uppehållstillstånd enligt utlänningslagen (2005:716)

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS AVGÖRANDE

1. Migrationsöverdomstolen meddelar prövningstillstånd.
2. Migrationsöverdomstolen undanröjer migrationsdomstolens dom och visar målet åter till migrationsdomstolen för ny handläggning.
3. Migrationsöverdomstolen fastställer ersättning åt Maria Onaca som offentligt biträde med 3 891 kr, varav 2 058 kr för arbete, 1 055 kr för utlägg och 778 kr för mervärdesskatt.

BAKGRUND

Mohammad Abdelhamid Badawi Ali reste enligt uppgift i ansökan om uppehållstillstånd in i Sverige den 19 maj 2004 och ansökte om asyl hos Migrationsverket den 20 april 2005. Han har till stöd för sin ansökan åberopat asylskäl gentemot Egypten. Migrationsverket avslag Mohammad Abdelhamid Badawi Alis ansökan den 14 februari 2006 och beslutade med stöd av den då gällande utlänningslagen (1989:529) att han skulle avvisas. Beslutet om avvisning överklagades till Utlänningsnämnden som den 31 mars 2006 överlämnade målet till migrationsdomstolen. I dom den 12 juni 2006 avslag migrationsdomstolen överklagandet. Som skäl för sitt beslut anförde domstolen bl.a. att han inte gjort sannolikt att han är att betrakta som flykting eller skyddsbehövande i övrigt.

YRKANDE M.M.

Mohammad Abdelhamid Badawi Ali yrkar, så som det får förstås, att han skall beviljas uppehållstillstånd som flykting i enlighet med 5 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) eller i andra hand beviljas uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen.

Till stöd för sin talan anför Mohammad Abdelhamid Badawi Ali bl.a. följande. Han har gripits av polisen vid ett flertal tillfällen och utsatts för trakasserier. Migrationsverkets bedömning, som migrationsdomstolen hänvisar till, att han inte skulle vara den sjätte åtalade i den dom som han ingett är helt felaktig. Migrationsverket har kontrollerat att domen är äkta. Att mot bättre vetande göra gällande att han inte är en av de åtalade i domen är en efterhandskonstruktion som skall lämnas utan avseende. Migrationsverkets motivering är felaktig och den stämmer inte med verkligheten. Han är i stort behov av skydd och han kan inte få det skydd som han behöver genom att skickas tillbaka till Egypten.

SKÄL

Skäl för att meddela prövningstillstånd föreligger.

Av 8 § förvaltningsprocesslagen (1971:291), FPL, följer att rätten skall tillse att ett mål blir så utrett som dess beskaffenhet kräver.

Enligt 9 § FPL får muntlig förhandling ingå bl.a. när det kan antas vara till fördel för utredningen. Motsvarande bestämmelse finns också i 16 kap. 5 § utlänningslagen. I förarbetena till den nya instans- och processordningen framhålls att det är viktigt att det finns möjligheter till muntlig förhandling och att inslaget av muntlig förhandling blir större än vad som varit fallet ditintills (se prop. 2004/05:170 s.130). Enligt 1989 års utlänningslag skulle muntlig förhandling hos Utlänningsnämnden hållas bl.a. om det kunde antas vara till fördel för utredningen. I förarbetena till den lagstiftningen (prop. 1996/97:25 s. 297) framhölls att utrymmet att avslå begäran om muntlig handläggning var mer begränsat när det rörde s.k. trovärdighetsärenden.

UNHCR¹:s exekutivkommitté har givit Förenta Nationernas flyktingkommissarie i uppdrag att ge ut Handbok om förfarandet och kriterierna vid fastställande av flyktingars rättsliga ställning enligt 1951 års konvention och 1967 års protokoll angående flyktingars rättsliga ställning (fortsättningsvis benämnd handboken). I handboken beaktas UNHCR:s kunskap på området samt den praxis som vuxit fram i de fördragsslutande staterna, bl.a. Sverige. Handboken får tillsammans med andra slutsatser rörande förfarandet, som UNHCR står bakom, anses vara viktiga rättskällor rörande förfarandet i mål eller ärenden rörande flyktingskap (jfr prop. 2004/05:170 s. 94).

---

¹ United Nations High Commissioner for Refugees

I artiklarna 195-205 i nämnda handbok finns principer och metoder för att fastställa fakta. I artikel 196 anges följande rörande förfarandet hos beslutsmyndigheten (i Sveriges fall Migrationsverket).

En allmän rättslig princip säger att bevisbördan ligger hos den som åberopar en viss omständighet. En sökande kan emellertid ofta inte styrka sina påståenden med skriftlig eller annan bevisning. De fall då en sökande kan styrka alla sina påståenden kommer att vara undantag snarare än regel. I flertalet fall har en sökande som flyr undan förföljelse endast med sig det allra nödvändigaste och saknar ofta identitetshandlingar. Medan bevisbördan sålunda i princip ligger på den sökande, delas skyldigheten att ta reda på och värdera alla relevanta fakta mellan den sökande och utredaren. I vissa fall måste utredaren utnyttja alla till buds stående medel för att få fram erforderlig bevisning till stöd för den sökande. En sådan självständig redogörelse röner emellertid inte alltid framgång och det kan även finnas påståenden som inte låter sig bevisas. Om den sökandes redogörelse förefaller trovärdig och det inte finns goda skäl att anta det motsatta, bör den sökande i sådana fall ges en fördel av det uppkomna tvivelsmålet.

Vidare anges i artikel 199 i handboken.

Normalt torde den första intervjun vara tillräcklig för att få klarhet om den sökandes berättelse. Utredaren kan emellertid bli tvungen att genomföra ytterligare en intervju för att klara ut vad som kan framstå som motsägelser samt finna förklaringar till felaktiga påståenden och underlåtenhet att uppge väsentliga sakförhållanden. Osanna påståenden är i sig inte skäl nog att vägra en person flyktingstatus. Det är utredarens ansvar att bedöma sådana påståenden i ljuset av samtliga omständigheter i fallet.

I artikel 202 i handboken slås bl.a. fast att utredarens slutsatser beträffande de fakta som lagts fram och hans personliga intryck kommer att leda fram till ett beslut som påverkar en människas liv samt att kriterierna därför måste tillämpas i en anda av rättvisa och förståelse.

Migrationsöverdomstolen gör följande bedömning.

Det är en vedertagen bevisrättslig princip inom förvaltningsprocessrätten att den som ansöker om en förmån har bevisbördan för att han eller hon uppfyller de krav som uppställs i lagen för att förmånen skall beviljas. Den som ansöker om uppehållstillstånd har således initialt bevisbördan för att de faktiska omständigheter som krävs för uppehållstillstånd föreligger. Givetvis kan bevisbördans placering förändras i ett senare

skede om den sökande lyckas göra de förhållanden han åberopar sannolika.

När det gäller uppehållstillstånd på grund av flyktingskap eller då någon gör gällande att han eller hon är skyddsbehövande i övrigt uppstår särskilda problem. Det ligger i sakens natur att många av de förhållanden som åberopas av sådana asylsökande inte kan göras sannolika med skriftlig eller annan bevisning. Den metod för placering av bevisbördan, som fastställts i handboken, om att en asylsökande som lämnat en trovärdig berättelse skall ha "fördel av uppkommet tvivelsmål" i de fall de åberopade skälen i övrigt är tillräckliga för uppehållstillstånd bör därvid användas.

Av samma anledning – svårigheterna för asylsökande att göra sina påståenden sannolika – påverkas domstolarnas officialprövnings-skyldighet i 8 § FPL av de speciella förhållanden som gäller för mål där skyddsbehov åberopas. I detta sammanhang har det givetvis också betydelse att besluten är oåterkalleliga, att de har stor betydelse för enskildas liv samt att misstag kan leda till att enskilda utsätts för allvarliga kränkningar av sina mänskliga rättigheter. Trots att det således är fråga om ansökningsmål, där den enskilde – oftast biträdd av ett offentligt biträde – har bevisbördan för sina påståenden, och trots att fråga är om tvåpartsprocess kan således domstolen – beroende på omständigheterna – få ett utredningsansvar. Givetvis innebär detta inte att domstolen själv i alla lägen måste genomföra utredningar utan domstolen kan även ge anvisningar till parterna vilken utredning som behövs, vid äventyr att målet kommer att avgöras i befintligt skick om part inte följer uppmaningen. I vissa fall – t.ex. när frågan rör att fastställa trovärdigheten i en komplex berättelse – kan en lämplig åtgärd också vara att domstolen ex officio kallar till muntlig förhandling om detta skulle vara till fördel för utredningen i målet.

Det aktuella målet rör en asylsökande man från Egypten som uppgett sig vara förföljd av de egyptiska myndigheterna på grund av sin brors politiska verksamhet. Han har vidare hos Migrationsverket uppgett att han utsatts för tortyr vid flera tillfällen. Till stöd för sin ansökan har han åberopat bl.a. en dom avkunnad av en egyptisk säkerhetsdomstol den 11 augusti 2003. I domen har Mohammad Abdelhamid Badawi Ali tillsammans med sex andra personer dömts till tre års fängelse bl.a. för att ha grundat ett olagligt parti. På förfrågan av Migrationsverket har Sveriges ambassad i Kairo konstaterat att den kopia av domen som granskats synes vara riktig. För att styrka sin identitet har Mohammad Abdelhamid Badawi Ali ingivit ett egyptiskt id-kort med giltighetstid till 1992. Såväl Migrationsverket som migrationsdomstolen har gjort bedömningen att Mohammad Abdelhamid Badawi Alis berättelse inte är trovärdig och därför avslagit ansökan.

Migrationsöverdomstolen kan konstatera att Mohammad Abdelhamid Badawi Alis berättelse å ena sidan innehåller ett flertal motsägelsefulla och osannolika uppgifter, vilket gör att Mohammad Abdelhamid Badawi Ali inte redan på grund av berättelsens utformning kan anses ha fördel av uppkommet tvivelsmål. Å andra sidan har hans påståenden visst stöd av en dom som ansetts kunna vara riktig. Migrationsverket, som har haft två muntliga genomgångar med Mohammad Abdelhamid Badawi Ali, har i sitt beslut lämnat en fyllig motivering till varför man inte ansett att han är trovärdig. I migrationsdomstolen däremot har ingen muntlig förhandling ägt rum och domstolen har utan närmare motivering förklarat att den delar Migrationsverkets bedömning. Migrationsdomstolen har inte heller vidtagit någon egen utredningsåtgärd rörande den åberopade domen, t.ex. försökt utreda oklarheterna beträffande Mohammad Abdelhamid Badawi Alis identitet eller få ytterligare information om domens äkthet av svenska ambassaden. Som tidigare nämnts har domstolen kunnat välja att själv genomföra en sådan utredning eller anmoda Migrationsverket att genomföra den.

Mot bakgrund av att ansökan om uppehållstillstånd i detta fall gäller Egypten, ett land som är känt för omfattande kränkningar av de mänskliga rättigheterna, och då Mohammad Abdelhamid Badawi Alis berättelse har visst stöd av en dom från den egyptiska säkerhetsdomstolen som kan vara äkta, anser Migrationsöverdomstolen att migrationsdomstolen inte fullföljt sin utredningsskyldighet. I sammanhanget kan dessutom läggas till att Mohammad Abdelhamid Badawi Ali gjort gällande att han kan komma att utsättas för tortyr, vilket ytterligare understryker behovet att ett komplett beslutsunderlag.

Eftersom migrationsdomstolen inte har utrett målet som dess beskaffenhet kräver och således har brustit i sin utredningsskyldighet enligt 8 § FPL skall domstolens beslut om avvisning undanröjas och målet visas åter till migrationsdomstolen för ny handläggning.

Maria Onaca har hos Migrationsöverdomstolen yrkat att hon skall tillerkännas ersättning för fyra och en halv timmars arbete. Migrationsöverdomstolen finner att Maria Onaca, med hänsyn till uppdragets art och omfattning, får anses skäligen tillgodosedd med ersättning för arbete under två timmar. I övrigt tillerkänns hon ersättning i enlighet med sina yrkanden.

Beslutet får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

Sten Wahlqvist
lagman

Anita Linder
kammarrättsråd
referent

Monika Wendleby
kammarrättsråd

/Kristina Carlsson
föredragande